

Què fer a Gratallops

1 - Vinícola del Priorat

Vinícola del Priorat és l'antiga cooperativa de Gratallops i agrupa des del 1991 les cooperatives del Lloar, Gratallops, la Vilella Alta i la Vilella Baixa. Els seus socis conreen 210 hectàrees de vinya i 370 d'olivera.

Després d'un procés intens de renovació i modernització, ofereix unes visites completes i interessants a les instal·lacions del nucli d'aquesta població prioratina.

Les visites, Sempre guiades per personal turístic especialitzat, comencen a la nova sala d'actes amb la projecció d'un audiovisual. Amb una durada d'uns deu minuts, s'hi explica la DOQ Priorat, el procés del vi i de l'oli i el fet cooperativista.

Un cop feta la introducció, comença la visita de les instal·lacions. El magatzem i la línia d'embotellament són els primers espais que es veuen. Després es passa al modern celler, on vinifiquen un milió de litres anuals en dipòsits d'acer inoxidable. Es tracta del celler amb més capacitat de tota la denominació que treballa amb les varietats de raïm negre garnatxa, carinyena, merlot, sirà i cabernet, i amb les blanques macabeu i garnatxa blanca. Produeix unes 250.000 ampolles sota la marca Ònix, unes 250.000 més per a tercers i més de 200.000 litres que venen a doll.

La visita acaba de nou a la sala d'actes, que es transforma en sala de tast. S'hi realitza un tast comentat dels vins de la casa, amb un tractament molt didàctic que funciona com a curs d'iniciació. L'agrobotiga és a disposició de tothom que vulgui comprar algun dels seus productes.

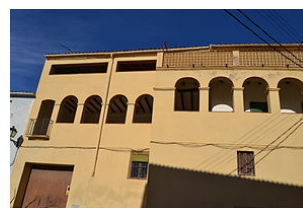

2 – Ca l'Andreu, o Cal Sinyó Andreu

Edifici de planta irregular, bastit de maçonaria i obra, arrebossat i pintat, cobert per teulada a un sol vessant, de planta baixa, pis i golfes.

A la façana, trencada per un sortint de planta trapezoïdal, en forma de galeria, s'hi obren la porta principal i la secundària, així com 5 finestres de mides desiguals. Al pis hi ha la planta noble, amb dues finestres, una galeria composta per 10 arquets de mig punt i un balcó. A nivell de les golfes s'obren 4 àmplies finestres rectangulars, una finestra i quatre arquets de mig punt agrupats per parelles i que faciliten l'airejament de la galeria. És a destacar la porta principal, amb llinda de pedra i arc rebaixat, amb la data de 1841 a la clau, i que dóna accés a una àmplia entrada amb portes a l'habitatge i els estables, així com l'escala d'accés al pis.

Bastit al sector límit de la part antiga, l'edifici respon a una concepció utilitària formalment ben resolta. Ha pertangut de sempre a una família adinerada del poble, amb bones propietats, encara que actualment és utilitzada únicament com a segona residència.

3 – Cal Ferrer, o Cal Ricardo

Edifici de planta aproximadament rectangular, bastit de maçonaria arrebossada i pintada, de planta baixa, pis i golfes, i cobert per una teulada a un vessant. L'únic element a destacar el constitueix la portalada, de pedra, en arc rebaixat i amb bonic element decoratiu, amb la data 1811.

La construcció procedeix de l'engrandiment i millora d'una anterior, aixecat als límits del poble del segle XVII. A l'aixecament del temple parroquial al darrer terç del segle XVIII, el sector quedà dignificat, i entre d'altres construccions es feu la de referència. Els anys 70 fou reformat, i darrerament s'hi afegí la porta de ferro i vidre que desmereix el conjunt.

Què fer a Gratallops

4 - Església parroquial de Sant Llorenç

Església de tres naus, la central més alta que les laterals, i reforçada per contraforts no sortits. Planta de creu llatina. Hi ha una sagristia i una capella del santíssim a la prolongació d'una nau lateral. La volta és de mig punt amb mitges llunes que s'obren a finestres. A la intersecció de la nau amb el creuer hi ha un cimbori en volta de mitja esfera que acaba en una espècie de petita torre amb finestres.

L'acabament és obra del segle XX. La decoració principal és la porta, amb una ornamentació similar a la d'altres esglésies de la comarca. A la capelleta que hi ha damunt la porta hi ha una imatge recent (1974) de Sant Llorenç.

Aquesta parròquia pateix la manca de dades pròpia d'aquelles que han vist cremar tota la seva documentació. Això no obstant, pot inscriure's la construcció a mitjan segle XVIII. A principis de segle fou afegit al campanar una espècie de birret que constitueix com un acabament. La façana fou arranjada a finals del segle XX, així com part del terra, originalment amb rajoles.

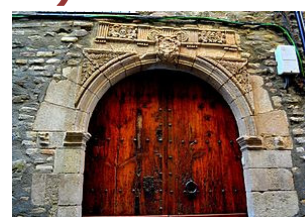

5 - Casa dels Frares (Antiga Casa de la Cartoixa)

Era l'antiga residència dels monjos d'Escaladei, i té una portalada decorada amb elements renaixentistes.

Es tracta d'un edifici de planta baixa i dos pisos, l'interès del qual es troba en la porta d'entrada. Sobre un sistema de dovelles hi ha, esculpides diferents formes decoratives. Sobre l'arc de mig punt hi ha un fris amb una decoració de tríglifs i mètopes intercalades amb rostres i rosetons. L'arc arrenca sobre unes impostes que descansen sobre el marc de la porta. És l'única construcció decorada de la població pel que fa a les portalades. Sobre la porta, el pany representa l'escut de Scala Dei.

La casa constituïa la residència dels monjos de Scala Dei a Gratallops. A la desamortització fou venuda a un particular. Avui és un habitatge particular. (C. Major, 4)

6 - Nucli antic

Val la pena fer una bona passejada per tot el nucli històric.

7 - Perxe del carrer Major

Es tracta d'un conjunt de dos arcs ogivals que suporten una habitació d'una casa. Els materials són constituïts per gres vermell en forma de carreu, amb un ample de 55 cm i uns 30 cm de fons.

Notícies històriques

El conjunt es troba situat a mig carrer Major, abans dels carrerons, i això permet suposar que, en un principi, l'arcada servia de porta o pas al nucli antic de la població. Cal tenir en compte, que sembla ser que el poble fou fortificat i tingué un castell avui desaparegut.

(C. Major, 22)

8 - Cal Pinyol

Es tracta d'un edifici de planta baixa i dos pisos, el primer amb balcons i el segon amb finestres agrupades per parelles. Els balcons són suportats per mènsules. La decoració exterior comprèn unes falses columnes a banda i banda de la façana amb basa, fust estriat i una ornamentació al lloc del capitell. És obra de qualitat, amb arrebossat, i la porta, de pedra. Els balcons són de ferro amb forjats. L'edifici constitueix un element estrany dins la tipologia de cases de poble i marca, juntament amb Cal Portal, el moment de màxima esplendor en les construccions populars, justament en el moment que s'inicia la davallada provocada per la fil·loxera.

(C. Major, 30)

9 - Ajuntament

Ajuntament de Gratallops.

Què fer a Gratallops

10 – Font del Carrer Major

Es Font situada al Carrer Major a tocar de la Plaça de Dalt.

11 – Cal Portal o La Fonda

Es tracta d'una casa de planta baixa i tres pisos, l'últim dels quals és dedicat a les golfes. Presenta una façana simètrica, amb balcons sostinguts per mènsules de pedra treballada. Acaba en un frontó que amaga una teulada a dos aiguavessos. L'obra és de pedra i maons i no fou acabada, perquè li manquen els balcons treballats (n'hi ha d'altres col·locats per a sortir del pas) en alguns casos, i l'arrebossat de la façana. La porta, de pedra, porta a la dovella clau la data de l'obra.

Construïda a les darreries del segle passat, l'obra no fou acabada, presumiblement a causa de la crisi provocada per la fil·loxera. A la part esquerra de la façana s'hi bastí el segle passat, adossada a la casa nº4, un dels portals del poble, construïts per a protegir-lo a les nits durant les guerres carlines; aquest és l'origen del nom de la casa. (c/ de la Consolació, 2)

12 – Plafons ceràmics del Via Crucis

Conjunt de ceràmica de 53x53 cm format per 9 rajoles quadrades amb el motiu principal, i unes altres que fan de sanefa, tot al voltant. Es troben dins d'una petita fornícula buidada a la paret de les cases número 1, al 11 i al 25 del carrer de la Consolació.

L'erecció de Via Crucis als pobles fou, sembla ser, bastant corrent a Catalunya i, dintre d'aquest context cal assenyalar la presència en un turonet proper de la capelleta dita popularment el Calvari. Es de suposar que la resta d'estacions avui desaparegudes es deuri situar en el carrer de la Consolació, i aixecades al llarg del camí que menava a La Vilella Baixa, i el ramal que duia a la capelleta suara esmentada.

13 – Tramvia de Gratallops

El tramvia de Gratallops és un caprici personal del Sr. Albert Gonzàlez, "es podria definir ben bé com una joguina per a gent gran. Això no obstant, la seva construcció s'ha fet curosament, tractant de donar al vehicle el màxim aspecte tramviari. Sense que sigui la còpia de cap tramvia real, s'inscriu en la línia estètica dels tramvies europeus dels anys quaranta. Per aquest motiu, el tramvia ha incorporat un conjunt d'elements reals procedents de vehicles que van funcionar a la xarxa urbana de Barcelona".

El tramvia va ser projectat l'estiu de l'any 1997 i posat en servei l'any 1998 en un antic celler fora d'ús. L'any 1999 es va afegir una vagoneta. Té un recorregut de tan sols 10 metres. Una empresa fictícia efectua l'explotació.

A més, s'ha creat un petit museu relacionat amb aquests vehicles. Aquest espai és d'uns 100m² i presenta més de 50 fotografies i petit material original. (C/ Saperes, 15)

Què fer a Gratallops

14 – Font Nova

Es tracta d'un conjunt de construccions d'èpoques diferents. Essencialment és una esplanada que té en un costat una arcada de mig punt feta amb dovelles no massa ban escairades de pedra blanca. La dita arcada és cegada per un mur bastit aquest segle, i que protegeix el dipòsit de la font. Aquesta raja per dues aixetes a diferents nivells, una de les quals és accessible mitjançant unes escales que davallen a un nivell inferior (conegudes com "el metro"). Al costat esquerre hi ha uns abeuradors. Tot l'espai que ocupa la font és protegit per un petit mur i ombrejat per un lledoner i uns pollancre.

Normalment ha tingut un cabal superior al de les altres fonts del terme, per la qual cosa havia constituït la més gran reserva d'aigua del poble. Durant els anys 40 fou arranjada en el seu aspecte actual. A partir de l'inici de la dècada dels 60, deixà d'ésser utilitzada de forma regular al disposar el poble d'aigua corrent del riu Siurana. Això no obstant, es manté en bones condicions d'ús. La dovella clau té inscrita la xifra 1588, que se suposa fou l'any que es feu la primera obra de condicionament de la font.

15 – Mare de Déu dels Dolors

Es tracta d'una petita construcció de planta pràcticament quadrada d'uns 3'9m de costat, amb una sola nau i coberta a 4 vessants. Es feta de pedra i arrebossada. La façana és decorada amb quatre falses columnes que suporten un arquitrau i un frontó. Les dues columnes interiors emmarquen la porta amb un arc de mig punt i un guardapols. L'interior és buit, enguixat i cobert per una cúpula. La porta, de fusta, té un petit reixat que permet veure l'interior.

16 – Ermita de la Mare de Déu de la Consolació

Aquesta ermita es troba encimbellada dalt d'un dels turons de Llicorella que envolten Gratallops, que gaudeix d'unes vistes excel·lents del cor del Priorat i la Serra de Montsant.

S'hi pot accedir en cotxe i també a peu seguint un camí que surt a mà dreta de la carretera entre Gratallops i la Vilella Baixa. Actualment s'hi venera la Mare de Déu de la Consolació i resta tancada al públic.

Es desconeix quan va ser construïda, tot i que l'absis és d'estil romànic, la qual cosa podria situar la seva construcció cap al segle XIII. Al llarg del temps, l'ermita ha sofert diverses destruccions i va ser cremada en dues ocasions durant la guerra civil. La imatge que hi ha avui dia al seu interior no és l'original sinó una còpia de la que va ser malmesa l'any 1936. El 1947 l'ermita fou reconstruïda i reoberta al culte.

<http://www.turismepriorat.org/>; <http://www.dipta.cat/>; <https://www.flickr.com/> usuari (11299883); <http://invarquit.cultura.gencat.cat/>; <https://www.flickr.com/> usuari (Àngela Llop); [www.diputaciodetarragona](http://www.diputaciodetarragona.es/); <https://ca.wikipedia.org/>;

<http://patrimonicultural.diba.cat/>; <https://www.festacatalunya.cat/>; <http://coneixercatalunya.blogspot.com.es/>; <http://km369.blogspot.com.es/>; <http://www.poblesdecatalunya.cat/>; <http://encos.cat/>

Enllaç mapa punts d'interès:

<https://drive.google.com/open?id=1k5FD2TITqEYVerqT5wXrIX7bn8qml5m-&usp=sharing>

Què fer a Gratallops

Gratallops, Priorat

Podem trobar més informació al web <http://www.municipiscatalans.com> a Facebook: <https://www.facebook.com/municipiscatalans>

més

1 visualització

Tots els canvis s'han desat a Drive.

Afegeix una capa + Comparteix

Previsualitza

Seqüència de números

- 1 Vinícola del Priorat
- 2 Ca l'Andreu
- 3 Cal Ferrer o Cal Ricardo
- 4 Església parroquial de Sant ...
- 5 Casa dels Frares
- 6 Nucli antic
- 7 Portal (Perche) del Carrer Ma...
- 8 Cal Pinyol
- 9 Ajuntament
- 10 Font del Carrer Major
- 11 Cal Portal
- 12 Plafons del Via Crucis
- 13 Tramvies de Gratallops
- 14 Font Nova
- 15 Capella de la Mare de Déu de...
- 16 Ermita de la Mare de Déu de ...

Centre històric

Gratallops, Priorat

Podem trobar més informació al web <http://www.municipiscatalans.com> a Facebook: <https://www.facebook.com/municipiscatalans>

més

1 visualització

Tots els canvis s'han desat a Drive.

Afegeix una capa + Comparteix

Previsualitza

Seqüència de números

- 1 Vinícola del Priorat
- 2 Ca l'Andreu
- 3 Cal Ferrer o Cal Ricardo
- 4 Església parroquial de Sant ...
- 5 Casa dels Frares
- 6 Nucli antic
- 7 Portal (Perche) del Carrer Ma...
- 8 Cal Pinyol
- 9 Ajuntament
- 10 Font del Carrer Major
- 11 Cal Portal
- 12 Plafons del Via Crucis
- 13 Tramvies de Gratallops
- 14 Font Nova
- 15 Capella de la Mare de Déu de...
- 16 Ermita de la Mare de Déu de ...

Què fer a Gratallops

Gratallops, Priorat

Podeu trobar més informació al web <http://www.municipiscatalans.com> a Facebook: <https://www.facebook.com/municipisc més>

1 visualització

Tots els canvis s'han desat a Drive.

Afegeix una capa Comparteix Previsualitza

- 1 Vinícola del Priorat
- 2 Ca l'Andreu
- 3 Cal Ferrer o Cal Ricardo
- 4 Església parroquial de Sant ...
- 5 Casa dels Freres
- 6 Nucli antic
- 7 Portal (Perche) del Carrer Ma...
- 8 Cal Pinyol
- 9 Ajuntament
- 10 Font del Carrer Major
- 11 Cal Portal
- 12 Plafons del Via Crucis
- 13 Tramvies de Gratallops
- 14 Font Nova
- 15 Capella de la Mare de Déu de...
- 16 Ermita de la Mare de Déu de ...

Centre històric Estils individuals

Centre Històric